
Mgr. Ondřej Mottl, Ph.D.

Katedra Botaniky

Přírodovědecká fakulta

ORCID: [0000-0002-9796-5081](https://orcid.org/0000-0002-9796-5081)

GitHub: [OndrejMottl](https://github.com/OndrejMottl)

Twitter: [@OndrejMottl](https://twitter.com/OndrejMottl)

Co Vás k open science přivedlo a jak se Váš vztah k otevřené vědě vyvíjel?

"Otevřená věda pro mě představovala přirozený krok vpřed v mém vědeckém směřování. Musím však přiznat, že jsem se tímto tématem začal intenzivněji zabývat až během svého postdoktorandského působení v Norsku. Tento posun pravděpodobně souvisí s tím, že jsem se více profiloval jako vědec zaměřující se na analýzu dat, a už jsem negeneroval „primární“ data, jak tomu bylo během mého doktorského studia, kdy jsem se věnoval výzkumu tropických mravenců a aktivně je sbíral na několika kontinentech.

Čím více jsem se o problematiku otevřené vědy zajímal, tím jasněji jsem vnímal, jak zásadní toto téma pro mě je. Již během svého postdoktorandského působení jsem začal pořádat workshopy zaměřené na reprodukovatelnost ve vědě, a dnes v této činnosti pokračuji na Karlově univerzitě, kde vedu workshopy a nově jsem pro studenty založil předmět „SPROuT – Science PoweredthroughReproducibility, Openness, and Teamwork“.

V současnosti je můj výzkum založen na opětovném využívání již publikovaných dat a k tomuto procesu přispívám tím, že publikuji software, který usnadňuje jejich analýzu. Otevřená věda (včetně otevřených dat a softwaru) se tedy pro mě stala doslova každodenní záležitostí."

Co z open science praxe je Vaším denním chlebem?

"Aktivně se věnuji mnoha aspektům otevřené vědy, přičemž se zaměřuji zejména na analýzu vegetačních vzorců v čase a prostoru, kde pracuji s již publikovanými daty. „Open Data“ je pro mě klíčové téma, protože ovlivňuje dostupnost dat pro výzkum. Je pro mě nesmírně frustrující, když zjistím, že zajímavá data pro výzkum vegetačních trendů existují, ale nejsou veřejně dostupná.

Sám vyvíjím software, především balíčky pro programovací jazyk R, které usnadňují analýzu trendů v ekologii. Tyto nástroje jsou volně k dispozici pod licencí MIT. Mým cílem je snižovat bariéry ve vědě a umožnit i těm, kteří nejsou experty na statistiku, snadno analyzovat svá data.

Reprodukovatelnost ve vědě je pro mě velmi osobní téma, a to jak z pohledu autora vědeckých článků, tak jako recenzenta jiných vědeckých manuskriptů. Jak jsem již zmínil, vedu workshopy, na kterých sdílím své znalosti a nástroje, které tento proces usnadňují.

Otevřená věda pro mě není dogma, ale cesta, kterou si každý volí podle svého. V rámci svého vývoje jsem také začal publikovat své výsledky ve formě preprintů. "

Proč je podle Vás otevřenost ve vědě důležitá?

Podle mého názoru je otevřenost ve vědě jedinou možnou cestou vpřed. Praktiky otevřené vědy urychlují vědecký pokrok. V současnosti se nacházíme v období tzv. „krize reprodukovatelnosti“ ve vědě a zlepšení reprodukovatelnosti pomocí otevřené vědy je podle mě jednoznačným krokem vpřed.

Co byste kolegům poradil, pokud by chtěli ve své praxi využívat open science principy?

Určitě se nebát to zkusit. Praktikování otevřené vědy je cesta, a každý z nás se nachází v jiné fázi. Mým osobním cílem je zajistit, aby byl každý projekt více otevřený než ten předchozí. Skvělé je, že pokud si s některými postupy nejste jistí, informace jsou veřejně dostupné, nebo se můžete obrátit na Centrum pro podporu otevřené vědy zde na CUNI.

Které překážky je podle Vás nutné překonat, aby se open science mohla stát běžnou praxí?

Upřímně si myslím, že se situace zlepšuje a že se celková mentalita ve vědě postupně mění – mluvíme o tzv. „revoluci otevřené vědy“. Chce to však čas. Stále je ale co zlepšovat, například pokud jde o komercializaci publikování vědeckých časopisů pod hlavičkou „Open Access“ nebo o recenzní řízení grantových agentur. Tyto oblasti představují samy o sobě významné výzvy.

Co pro Vás open science znamená?

Otevřená věda pro mě znamená transformaci myšlení, která je nezbytná pro pokrok ve vědeckém bádání.

UNIVERZITA KARLOVA
Centrum pro podporu open science

Mgr. Ondřej Mottl, Ph.D.

"Otevřená věda pro mě znamená transformaci myšlení, která je nezbytná pro pokrok ve vědeckém bádání."

Přírodovědecká fakulta

ORCID ID:

» **0000-0002-9796-5081**

OPEN SCIENCE ŠAMPIONI UK

» **bit.ly/opensampioniuk**